

PROTOKOL 3
TÝKAJÚCI SA VYMEDZENIA
POJMU „VÝROBKY S PÔVODOM“
A POJMU „METÓDY ADMINISTRATÍVNEJ
SPOLUPRÁCE“ PRE UPLATŇOVANIE USTANOVENÍ
TEJTO DOHODY
MEDZI SPOLOČENSTVOM
A ČIERNOU HOROU

OBSAH

HLAVA I	VŠEOBECNÉ USTANOVENIA
Článok 1	Vymedzenie pojmov
HLAVA II	VYMEDZENIE POJMU „PÔVODNÉ VÝROBKY“
Článok 2	Všeobecné požiadavky
Článok 3	Kumulácia v Spoločenstve
Článok 4	Kumulácia v Čiernej Hore
Článok 5	Úplne získané výrobky
Článok 6	Dostatočne opracované alebo spracované výrobky
Článok 7	Nedostatočné opracovanie alebo spracovanie
Článok 8	Kvalifikačná jednotka
Článok 9	Príslušenstvo, náhradné diely a nástroje

Článok 10	Súpravy
Článok 11	Neutrálne prvky
HLAVA III	ÚZEMNÉ POŽIADAVKY
Článok 12	Územný princíp
Článok 13	Priama doprava
Článok 14	Výstavy
HLAVA IV	VRÁTENIE CLA ALEBO OSLOBODENIE OD CLA
Článok 15	Zákaz vrátenia cla alebo oslobodenia od cla
HLAVA V	DÔKAZ O PÔVODE
Článok 16	Všeobecné požiadavky
Článok 17	Postup vydávania sprievodného osvedčenia EUR.1
Článok 18	Sprievodné osvedčenia EUR.1 vydané dodatočne

Článok 19	Vydávanie duplikátu sprievodného osvedčenia EUR.1
Článok 20	Vydávanie sprievodných osvedčení EUR.1 na základe dôkazu o pôvode už vydaného alebo vystaveného
Článok 21	Účtovné delenie
Článok 22	Podmienky vyhotovenia fakturačného vyhlásenia
Článok 23	Schválený vývozca
Článok 24	Platnosť dôkazu o pôvode
Článok 25	Predloženie dôkazu o pôvode
Článok 26	Dovoz po častiach
Článok 27	Oslobodenie od dôkazu o pôvode
Článok 28	Sprievodné doklady
Článok 29	Uchovanie dôkazu o pôvode a sprievodných dokladov

Článok 30	Nezrovnalosti a formálne chyby
Článok 31	Sumy vyjadrené v eurách
HLAVA VI	ÚPRAVY ADMINISTRATÍVNEJ SPOLUPRÁCE
Článok 32	Vzájomná pomoc
Článok 33	Overovanie dôkazov o pôvode
Článok 34	Urovnávanie sporov
Článok 35	Sankcie
Článok 36	Slobodné colné pásma
HLAVA VII	CEUTA A MELILLA
Článok 37	Uplatňovanie tohto protokolu
Článok 38	Osobitné podmienky
HLAVA VIII	ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA
Článok 39	Zmeny a doplnenia tohto protokolu

Zoznam príloh

- Príloha I: Úvodné poznámky k zoznamu v prílohe II
- Príloha II: Zoznam opracovania alebo spracovania, ktoré sa má vykonať na nepôvodných materiáloch, aby mohol vyrobený výrobok získať štatút pôvodu
- Príloha III: Vzory sprievodného osvedčenia EUR.1 a žiadosť o sprievodné osvedčenie EUR.1
- Príloha IV: Znenie fakturačného vyhlásenia
- Príloha V Produkty vylúčené z kumulácie ustanovenej v článku 3 a 4

Spoločné vyhlásenia

Spoločné vyhlásenie týkajúce sa Andorrského kniežatstva

Spoločné vyhlásenie týkajúce sa Republiky San Maríno

HLAVA I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 1

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto protokolu:

- a) „výroba“ znamená každý druh opracovania alebo spracovania vrátane montáže alebo osobitných operácií;
- b) „materiál“ znamená každú prísadu, surovinu, zložku alebo časť atď., použitú pri výrobe výrobku;
- c) „výrobok“ znamená vyrábaný výrobok, aj keď je určený na ďalšiu výrobnú operáciu;
- d) „tovar“ znamená materiál aj výrobky;

- e) „colná hodnota“ znamená hodnotu určenú v súlade s Dohodou o implementácii článku VII Všeobecnej dohody o clách a obchode (Dohoda WTO o colnej hodnote) z roku 1994;
- f) „cena zo závodu“ znamená cenu zaplatenú za výrobok zo závodu výrobcovi v Spoločenstve alebo v Čiernej Hore, v ktorého podniku sa vykonalo posledné opracovanie alebo spracovanie, ak cena zahŕňa hodnotu všetkých použitých materiálov s odrátaním akýchkoľvek vnútroštátnych daní, ktoré sú alebo môžu byť nahradené, ak sa získaný výrobok vyvezie;
- g) „hodnota materiálov“ znamená colnú hodnotu v čase dovozu použitých nepôvodných materiálov alebo, ak nie je známa a nie je možné ju zistiť, prvú zistiteľnú cenu materiálu zaplatenú v Spoločenstve alebo v Čiernej Hore;
- h) „hodnota pôvodných materiálov“ znamená hodnotu materiálov, ktoré sú definované v písmene g), ktorá sa uplatňuje *mutatis mutandis*;
- i) „pridanou hodnotou“ sa rozumie cena zo závodu, znížená o colnú hodnotu všetkých použitých materiálov pôvodných v ostatných krajinách uvedených v článkoch 3 a 4 alebo, ak nie je známa colná hodnota alebo ju nie je možné zistiť, prvá zistiteľná cena zaplatená za materiály v Spoločenstve alebo v Čiernej Hore;

- j) „kapitoly“ a „položky“ znamenajú kapitoly a položky (štvorciferné kódy) používané v nomenklatúre, z ktorej pozostáva harmonizovaný systém opisu a číselného označovania tovaru, na ktorý sa odvoláva tento protokol ako na „harmonizovaný systém“ alebo „HS“;
- k) „zatriedený“ odkazuje na zatriedenie výrobku alebo materiálu do určitej položky;
- l) „zásielka“ znamená výrobky, ktoré sú buď zaslané súčasne od jedného vývozcu jednému príjemcovi, alebo sa na ne vzťahuje jednotný prepravný doklad, ktorý zahŕňa ich prepravu od vývozcu k príjemcovi, alebo, ak taký doklad chýba, jednotná faktúra;
- m) „územia“ zahŕňajú teritoriálne vody.

HLAVA II

VYMEDZENIE POJMU „PÔVODNÉ VÝROBKY“

ČLÁNOK 2

Všeobecné požiadavky

1. Na účely implementácie tejto dohody sa za výrobky s pôvodom v Spoločenstve považujú tieto výrobky:
  - a) výrobky úplne získané v Spoločenstve v zmysle článku 5;
  - b) výrobky získané v Spoločenstve, obsahujúce materiály, ktoré tam neboli úplne získané, za predpokladu, že tieto materiály boli dostatočne spracované alebo prepracované v Spoločenstve v zmysle článku 6;
2. Na účely implementácie tejto dohody sa za výrobky s pôvodom v Čiernej Hore považujú tieto výrobky:
  - a) výrobky úplne získané v Čiernej Hore v zmysle článku 5;

- b) výrobky získané v Čiernej Hore, v ktorých sú použité materiály, ktoré neboli úplne získané v Čiernej Hore, ak boli takéto materiály podrobené dostatočnému opracovaniu alebo spracovaniu v Spoločenstve v zmysle článku 6.

ČLÁNOK 3

Kumulácia v Spoločenstve

1. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 2 ods. 1, produkty sa považujú za pochádzajúce zo Spoločenstva, ak tieto produkty sa tam získali s použitím materiálov pochádzajúcich z Čiernej Hory, zo Spoločenstva alebo z ktorejkoľvek krajiny alebo územia zúčastnených na stabilizačnom a asociačnom procese Európskej únie¹, alebo s použitím materiálov pochádzajúcich z Turecka, na ktoré sa uplatňuje rozhodnutie Asociačnej rady ES-Turecko č. 1/95 z 22. decembra 1995² ak opracovanie alebo spracovanie vykonané v Spoločenstve presahuje opracovanie alebo spracovanie ustanovené v článku 7. Nie je nutné, aby tieto materiály boli podrobené dostatočnému opracovaniu alebo spracovaniu.

---

¹ Ako je uvedené v Záveroch Rady pre všeobecné záležitosti z apríla 1997 a v Oznámení Komisie z mája 1999 o zavedení stabilizačného a asociačného procesu s krajinami západného Balkánu.

² Rozhodnutie Asociačnej rady ES-Turecko č. 1/95 z 22. decembra 1995 sa uplatňuje na iné výrobky ako poľnohospodárske výrobky vymedzené v Dohode o pridružení medzi Európskym hospodárskym spoločenstvom a Tureckom a iné ako výrobky z uhlia a ocele vymedzené v Dohode medzi Európskym spoločenstvom uhlia a ocele a Tureckou republikou o obchode s výrobkami, na ktoré sa vzťahuje Zmluva o založení Európskeho spoločenstva uhlia a ocele.

2. Ak opracovanie alebo spracovanie vykonané v Spoločenstve nepresahuje opracovanie alebo spracovanie ustanovené v článku 7, získaný produkt sa považuje za pochádzajúci zo Spoločenstva, len ak hodnota pridaná tam je vyššia ako hodnota použitých materiálov pochádzajúcich z ktorejkoľvek z ostatných krajín alebo z území uvedených v odseku 1. Ak tomu tak nie je, získaný výrobok sa považuje za pôvodný v tej krajine, ktorej pôvodné materiály použité vo výrobe v Spoločenstve predstavujú najvyššiu hodnotu.

3. Produkty pochádzajúce z jednej z krajín alebo z území uvedených v odseku 1, ktoré nie sú podrobené v Spoločenstve žiadnemu opracovaniu alebo spracovaniu, si ponechávajú svoj pôvod, ak sa vyvezú do jednej z týchto krajín alebo území.

4. Kumulácia uvedená v tomto článku sa môže uplatňovať len za predpokladu, že:
  - a) podľa článku XXIV Všeobecnej dohody o clách a obchode (GATT z roku 1994) preferenčná obchodná dohoda sa môže uplatniť medzi krajinami alebo územiami, ktoré sú zapojené do získania štatútu pôvodu, a krajinou určenia;

b) materiály a výrobky získali štatút pôvodu uplatnením pravidiel pôvodu, ktoré sú identické s pravidlami v tomto protokole;

a

c) oznámenia o splnení potrebných požiadaviek na uplatnenie kumulácie boli uverejnené v Úradnom vestníku Európskej únie (séria C) a v Čiernej Hore podľa jej vlastných postupov.

Kumulácia upravená týmto článkom sa uplatňuje odo dňa uvedeného v ozname uverejnenom Úradnom vestníku Európskej únie (séria C).

Spoločenstvo poskytne Čiernej Hore prostredníctvom Európskej komisie podrobnosti dohôd a ich príslušných pravidiel pôvodu, ktoré sa uplatňujú s ostatnými krajinami alebo územiami uvedenými v odseku 1.

Produkty uvedené v prílohe V sú vylúčené z kumulácie ustanovenej v tomto článku.

ČLÁNOK 4

Kumulácia v Čiernej Hore

1. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 2 ods. 2, produkty sa považujú za pochádzajúce z Čiernej Hory, ak tieto produkty sa tam získali s použitím materiálov pochádzajúcich zo Spoločenstva, z Čiernej Hory alebo z ktorejkoľvek krajiny alebo územia zúčastnených na stabilizačnom a asociačnom procese Európskej únie¹, alebo s použitím materiálov pochádzajúcich z Turecka, na ktoré sa uplatňuje rozhodnutie Asociačnej rady ES - Turecko č. 1/95 z 22. decembra 1995² ak opracovanie alebo spracovanie vykonané v Čiernej Hore presahuje opracovanie alebo spracovanie ustanovené v článku 7. Nie je nutné, aby tieto materiály boli podrobené dostatočnému opracovaniu alebo spracovaniu.
2. Ak opracovanie alebo spracovanie vykonané v Čiernej Hore nepresahuje operácie uvedené v článku 7, získaný výrobok sa považuje za výrobok s pôvodom v Čiernej Hore, len ak hodnota tam pridaná je vyššia ako hodnota použitých materiálov s pôvodom v ktorejkoľvek z ostatných krajín alebo území uvedených v odseku 1. Ak to nie je splnené, získaný produkt sa považuje za produkt pochádzajúci z krajiny, ktorá sa najvyššou hodnotou podieľa na pôvodných materiáloch použitých pri výrobe v Čiernej Hore.
3. Produkty pochádzajúce z jednej z krajín alebo území ustanovených v odseku 1, ktoré nie sú podrobené žiadnemu opracovaniu alebo spracovaniu v Čiernej Hore, si ponechávajú svoj pôvod, ak sa vyvezú do jednej z týchto krajín alebo území.

---

¹ Ako je uvedené v Záveroch Rady pre všeobecné záležitosti z apríla 1997 a v Oznámení Komisie z mája 1999 o zavedení stabilizačného a asociačného procesu s krajinami západného Balkánu.

² Rozhodnutie Asociačnej rady ES-Turecko č. 1/95 z 22. decembra 1995 sa uplatňuje na iné výrobky ako poľnohospodárske výrobky vymedzené v Dohode o pridružení medzi Európskym hospodárskym spoločenstvom a Tureckom a iné ako výrobky z uhlia a ocele vymedzené v Dohode medzi Európskym spoločenstvom uhlia a ocele a Tureckou republikou o obchode s výrobkami, na ktoré sa vzťahuje Zmluva o založení Európskeho spoločenstva uhlia a ocele.

4. Kumulácia uvedená v tomto článku sa môže uplatňovať len za predpokladu, že:
- a) podľa článku XXIV Všeobecnej dohody o clách a obchode (GATT z roku 1994) preferenčná obchodná dohoda sa môže uplatniť medzi krajinami alebo územiaми, ktoré sú zapojené do získania štatútu pôvodu, a krajinou určenia;
  - b) materiály a výrobky získali štatút pôvodu uplatnením pravidiel pôvodu, ktoré sú identické s pravidlami v tomto protokole;
- a
- c) oznámenia o splnení potrebných požiadaviek na uplatnenie kumulácie boli uverejnené v Úradnom vestníku Európskej únie (séria C) a v Čiernej Hore podľa jej vlastných postupov.

Kumulácia upravená týmto článkom sa uplatňuje odo dňa uvedeného v ozname uverejnenom Úradnom vestníku Európskej únie (séria C).

Čierna Hora poskytne Spoločenstvu prostredníctvom Európskej komisie podrobnosti dohôd vrátane dátumov nadobudnutia platnosti a ich príslušných pravidiel pôvodu, ktoré sa uplatňujú s ostatnými krajinami alebo územiaми uvedenými v odseku 1.

Produkty uvedené v prílohe V sú vylúčené z kumulácie ustanovenej v tomto článku.

ČLÁNOK 5

Úplne získané výrobky

1. Tieto výrobky sa považujú za úplne získané v Spoločenstve alebo v Čiernej Hore:
  - a) nerastné produkty vytŕažené z pôdy alebo morského dna;
  - b) zozbierané rastlinné produkty;
  - c) narodené a chované živé zvieratá;
  - d) produkty z chovaných živých zvierat;
  - e) produkty získané lovom alebo rybolovom;
  - f) produkty rybolovu a iné produkty ulovené plavidlami Spoločenstva alebo Čiernej Hory mimo ich teritoriálnych vôd;
  - g) výrobky vyrobené na palube ich továrenských lodí výlučne z produktov uvedených v písm. f);

- h) zozbierané použité články, ktoré sú vhodné len na obnovu surovín, vrátane použitých pneumatík vhodných len na protektorovanie alebo ako odpad;
- i) odpad a šrot vzniknuté pri vykonaných výrobných operáciách;
- j) produkty vytŕažené z morskej pôdy alebo z morského podložia mimo ich teritoriálnych vôd, ak majú výlučné práva využívať túto pôdu alebo podložie;
- k) tovar vyrobený výlučne z produktov uvedených v písm. a) až j).

2. Pojmy „ich plavidlá“ a „ich továrenské lode“ v odseku 1 písm. f) a g) sa uplatňujú iba na plavidlá a továrenské lode:

- a) ktoré sú registrované alebo zapísané v členskom štáte Spoločenstva alebo v Čiernej Hore;
- b) ktoré sa plavia pod vlajkou členského štátu Spoločenstva alebo Čiernej Hory;
- c) ktorých aspoň 50 % vlastní občania členského štátu Spoločenstva alebo Čiernej Hory, alebo spoločnosť s hlavným sídlom v jednom z týchto štátov, ktorej riaditeľ alebo riaditelia, predseda predstavenstva alebo dozornej rady a väčšina členov týchto orgánov sú občanmi členského štátu Spoločenstva alebo Čiernej Hory, a v ktorých aspoň polovica imania, v prípade partnerstva alebo spoločnosti s ručením obmedzeným, patrí týmto štátom alebo verejným orgánom, alebo občanom uvedených štátov;

d) ktorých veliteľ a dôstojníci sú občanmi členského štátu Spoločenstva alebo Čiernej Hory;

a

e) ktorých aspoň 75 % posádky sú občanmi členského štátu Spoločenstva alebo Čiernej Hory.

ČLÁNOK 6

Dostatočne opracované alebo spracované výrobky

1. Na účely článku 2 výrobky, ktoré nie sú úplne získané, sa považujú za dostatočne opracované alebo spracované, ak sú splnené podmienky stanovené v zozname v prílohe II.

Podmienky stanovené vyššie opisujú pre všetky produkty, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda, opracovanie alebo spracovanie, ktoré sa musí vykonať na nepôvodných materiáloch použitých na ich výrobu, a vzťahujú sa výhradne na tieto materiály. Z toho vyplýva, že ak sa výrobok, ktorý získal štatút pôvodu splnením podmienok stanovených v zozname, použije pri výrobe iného výrobku, podmienky uplatniteľné na výrobok, v ktorom je použitý, sa naň nevzťahujú a nezohľadňujú sa nepôvodné materiály, ktoré mohli byť použité pri jeho výrobe.

2. Napriek odseku 1 sa materiály bez pôvodu, ktoré sa podľa podmienok uvedených na zozname nepoužívajú na výrobu výrobku, môžu použiť za predpokladu, že:

- a) ich celková hodnota nepresahuje 10 % ceny výrobku zo závodu;
- b) ak uplatňovaním tohto odseku nebudú prekročené žiadne percentuálne podiely uvedené v zozname pre maximálnu hodnotu materiálov bez pôvodu.

Tento odsek sa neuplatňuje na výrobky patriace do kapitol 50 až 63 harmonizovaného systému.

3. Odseky 1 a 2 sa uplatňujú s výhradou ustanovení článku 7.

ČLÁNOK 7

Nedostatočné opracovanie alebo spracovanie

1. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 2, tieto operácie sa považujú za nedostatočné opracovanie alebo spracovanie na udelenie štatútu pôvodných výrobkov, bez ohľadu na to, či sú splnené požiadavky článku 6:

- a) konzervačné operácie, ktoré majú zabezpečiť, aby výrobky zostali v dobrom stave počas prepravy a skladovania;

- b) rozkladanie a montáž balení,
- c) umývanie, čistenie; odstraňovanie prachu, hrdze, oleja, náteru alebo iných nánosov;
- d) žehlenie alebo lisovanie textílií;
- e) jednoduché operácie súvisiace s natieraním a leštením;
- f) lúpanie, čiastočné alebo úplné bielenie, leštenie a glazovanie obilnín a ryže;
- g) operácie súvisiace s farbením cukru alebo tvorbou cukrových hrudiek;
- h) šúpanie, odkôstkovanie alebo lúskanie ovocia, orechov a zeleniny;
- i) ostrenie, jednoduché mletie alebo jednoduché rezanie;
- j) osievanie, čistenie, triedenie, preberanie, združovanie; (vrátane tvorby súprav predmetov);
- k) jednoduché plnenie do fliaš, bánk, plechoviek, vriec, debien, škatúl, pripevňovanie na lepenky alebo dosky a iné jednoduché baliarenské operácie;
- l) pripevňovanie alebo tlač značiek, nálepiek, log a podobných rozlišovacích znakov na výrobky alebo ich balenia;

- m) jednoduché miešanie výrobkov, aj rôzneho druhu; miešanie cukru s ostatným materiálom;
- n) jednoduché skladanie predmetov na vytvorenie kompletného predmetu alebo rozloženie výrobkov na časti;
- o) kombinácia dvoch alebo viacerých postupov uvedených v písm. a) až n);
- p) porážanie zvierat.

2. Všetky operácie vykonané na danom výrobku buď v Spoločenstve, alebo v Čiernej Hore sa zohľadňujú spoločne pri určovaní, či sa opracovanie alebo spracovanie, ktorému bol výrobok podrobený, má považovať za nedostatočné v zmysle odseku 1.

ČLÁNOK 8

Kvalifikačná jednotka

1. Kvalifikačnou jednotkou na uplatnenie ustanovení tohto protokolu je konkrétny výrobok, ktorý sa považuje za základnú jednotku pri určovaní zatriedenia podľa nomenklatúry harmonizovaného systému.

Z toho vyplýva že:

- a) keď sa výrobok zložený zo skupiny alebo zostavy prvkov zatrieduje podľa podmienok harmonizovaného systému do jedinej položky, celok tvorí kvalifikačnú jednotku;
  - b) ak zásielka pozostáva z niekoľkých identických výrobkov zatriedených pod tou istou položkou harmonizovaného systému, pri uplatňovaní ustanovení tohto protokolu sa musí každý výrobok posudzovať osobitne.
2. Ak je podľa všeobecného pravidla 5 harmonizovaného systému do výrobku zahrnuté aj balenie na účely zatriedenia, zahrnie sa aj pri určení pôvodu.

ČLÁNOK 9

Príslušenstvo, náhradné diely a nástroje

Príslušenstvo, náhradné diely a nástroje expedované so zariadením, strojom, prístrojom alebo vozidlom, ktoré sú súčasťou bežného vybavenia a zahrnuté v ich cene, alebo ktoré nie sú osobitne fakturované, sa považujú za jeden kus spolu s príslušným zariadením, strojom, prístrojom alebo vozidlom.

ČLÁNOK 10

Súpravy

Súpravy podľa vymedzenia všeobecného pravidla 3 harmonizovaného systému sa považujú za pôvodné, ak sú všetky zložky výrobku pôvodné. Ak sa však súprava skladá z pôvodných a nepôvodných výrobkov, súprava ako celok sa považuje za pôvodnú, ak hodnota nepôvodných výrobkov nepresahuje 15 % ceny súpravy zo závodu.

ČLÁNOK 11

Neutrálne prvky

S cieľom určiť, či je výrobok pôvodný, nie je potrebné určiť pôvod týchto prvkov, ktoré sa mohli použiť pri jeho výrobe:

- a) energia a palivo;
- b) závod a zariadenie;
- c) stroje a nástroje;
- d) tovar, ktorý nie je súčasťou konečného zloženia výrobku, ani nie je na tento účel určený.

HLAVA III

ÚZEMNÉ POŽIADAVKY

ČLÁNOK 12

Územný princíp

1. Podmienky na získanie štatútu pôvodu ustanovené v hlave II sa musia splniť v Spoločenstve alebo v Čiernej Hore po celý čas bez prerušenia, s výnimkou ustanovení článkov 3 a 4 a odseku 3 tohto článku.

2. S výhradou článkov 3 a 4, ak sa pôvodný tovar vyvezený zo Spoločenstva alebo z Čiernej Hory do inej krajiny vráti, musí sa považovať za nepôvodný, ak nemožno colným orgánom vierohodne dokázať, že
  - a) vrátený tovar je ten istý ako vyvezený;

  - a

  - b) nebol podrobený žiadnej operácii okrem operácií potrebných na jeho uchovanie v dobrom stave počas času stráveného v druhej krajine alebo počas vývozu.

3. Získanie štatútu pôvodu v súlade s podmienkami stanovenými v hlave II nie je ovplyvnené opracovaním alebo spracovaním uskutočneným mimo Spoločenstva alebo Čiernej Hory na materiáloch vyvezených zo Spoločenstva alebo z Čiernej Hory a opätovne dovezených späť, ak:

a) boli tieto materiály úplne získané v Spoločenstve alebo v Čiernej Hore, alebo boli podrobené opracovaniu alebo spracovaniu operáciami nad rámec operácií uvedených v článku 7, pred ich vývozom;

a

b) je možné preukázať colným orgánom, že:

i) späť dovezený tovar bol získaný opracovaním alebo spracovaním vyvezených materiálov,

a

ii) celková pridaná hodnota získaná mimo Spoločenstva alebo Čiernej Hory uplatnením ustanovení tohto článku nepresahuje 10 % ceny finálneho výrobku zo závodu, pre ktorý sa žiada štatút pôvodu.

4. Na účely odseku 3 sa podmienky získania štatútu pôvodu stanovené v hlave II neuplatňujú na opracovanie alebo spracovanie uskutočnené mimo Spoločenstva alebo Čiernej Hory. Ak sa však v zozname v prílohe II pri určovaní štatútu pôvodu koncového produktu uplatňuje pravidlo stanovujúce maximálnu hodnotu všetkých použitých nepôvodných materiálov, celková hodnota nepôvodných materiálov použitých na území príslušnej strany, braná spolu s celkovou pridanou hodnotou získanou mimo Spoločenstva alebo Čiernej Hory na základe ustanovení tohto článku, nesmie presiahnuť stanovenú percentuálnu hodnotu.
5. Na účely uplatňovania ustanovení odsekov 3 a 4, „celková pridaná hodnota“ znamená všetky náklady, ktoré vzniknú mimo Spoločenstva alebo Čiernej Hory, vrátane hodnoty tam použitých materiálov.
6. Ustanovenia odsekov 3 a 4 sa neuplatňujú na výrobky, ktoré nespĺňajú podmienky stanovené v zozname prílohy II alebo ktoré možno považovať za dostatočne opracované alebo spracované, iba ak sa uplatňuje všeobecná tolerancia určená článkom 6 ods. 2.
7. Ustanovenia odsekov 3 a 4 sa neuplatňujú na výrobky kapitoly 50 až 63 harmonizovaného systému.
8. Každé opracovanie alebo spracovanie, na ktoré sa vzťahujú ustanovenia tohto článku a ktoré je uskutočnené mimo Spoločenstva alebo Čiernej Hory, sa realizuje v rámci režimu pasívny zušľacht'ovací styk alebo podobného režimu.

ČLÁNOK 13

Priama doprava

1. Preferenčné zaobchádzanie podľa tejto dohody sa použije len na produkty spĺňajúce požiadavky tohto protokolu, ktoré sú prepravované priamo medzi Spoločenstvom a Čiernou Horou alebo cez územia ostatných krajín alebo území ustanovených v článkoch 3 a 4. Výrobky, ktoré tvoria jednu zásielku, sa však môžu prepravovať cez iné územia, vrátane preloženia alebo dočasného uskladnenia na týchto územiach, ak zostanú pod dohľadom colných orgánov v krajine tranzitu alebo uskladnenia a ak sa s nimi neuskutočňujú iné operácie, ako je vyloženie, opätovné naloženie alebo akákoľvek operácia určená na ich uchovanie v dobrom stave. Pôvodné výrobky sa môžu prepravovať potrubím cez iné územie, ako je územie Spoločenstva alebo Čiernej Hory.

2. Dôkazom, že podmienky stanovené v odseku 1 boli splnené, je predloženie colným orgánom dovážajúcej krajiny:
  - a) jednotného prepravného dokladu, ktorý sa vzťahuje na trasu z vyvážajúcej krajiny cez krajinu tranzitu; alebo

- b) osvedčenia vydaného colnými orgánmi krajiny tranzitu:
  - i) ktoré obsahuje presný opis výrobkov;
  - ii) ktoré uvádza dátumy vyloženia a opätovného naloženia výrobkov a prípadne názvy lodí alebo iných použitých dopravných prostriedkov;
- a
- iii) ktoré potvrdzuje podmienky, za ktorých zostali výrobky v krajine tranzitu; alebo
- c) akýchkoľvek zdôvodňujúcich dokladov v prípade nevystavenia predchádzajúcich dokladov.

ČLÁNOK 14

Výstavy

1. Ak sa pôvodné produkty zašlú na výstavu do inej krajiny alebo územia ako uvedených v článkoch 3 a 4 a po výstave sa predajú a dovezú do Spoločenstva alebo do Čiernej Hory, použijú sa na ne pri dovoze ustanovenia tejto dohody, ak sa colným orgánom vierohodne dokáže, že:
  - a) vývozca zaslal tieto výrobky zo Spoločenstva alebo z Čiernej Hory do krajiny, v ktorej sa koná výstava a vystavil ich tam;

b) vývozca predal alebo prenechal tieto výrobky osobe v Spoločenstve alebo v Čiernej Hore;

c) výrobky boli doručené počas výstavy alebo ihneď po nej v stave, v ktorom boli zaslané na výstavu;

a

d) výrobky neboli od zaslania na výstavu použité na žiaden iný účel ako ich predvedenie na výstave.

2. Dôkaz o pôvode sa musí vydať alebo vyhotoviť v súlade s ustanoveniami hlavy V a predložiť colným orgánom dovážajúcej krajiny bežným spôsobom. Uvádza sa v ňom názov a adresa výstavy. V prípade potreby sa môžu požadovať dodatočné doklady preukazujúce podmienky, za ktorých boli výrobky vystavované.

3. Odsek 1 sa uplatňuje na každú obchodnú, priemyselnú, poľnohospodársku alebo remeselnú výstavu, veľtrh alebo podobné verejné výstavy, ktoré nie sú organizované na súkromné účely v obchodoch alebo v podnikateľských priestoroch s cieľom predávať zahraničné výrobky a počas ktorých zostávajú výrobky pod dohľadom colných orgánov.

HLAVA IV

VRÁTENIE CLA ALEBO OSLOBODENIE OD CLA

ČLÁNOK 15

Zákaz vrátenia cla alebo oslobodenia od cla

1. Nepôvodné materiály použité pri výrobe produktov pochádzajúcich zo Spoločenstva, z Čiernej Hory alebo z jednej z ostatných krajín alebo území uvedených v článkoch 3 a 4, pre ktoré je vydaný alebo vystavený dôkaz o pôvode podľa ustanovení kapitoly V, nepodliehajú v Spoločenstve alebo v Čiernej Hore vracaniu cla alebo oslobodeniu od cla žiadneho druhu.
2. Zákaz v odseku 1 sa uplatňuje na všetky dohody o čiastočnej alebo úplnej náhrade, znížení alebo nezaplatení colných poplatkov alebo iných poplatkov s rovnocenným účinkom, ktoré sa v Spoločenstve alebo v Čiernej Hore uplatňujú na materiály použité pri výrobe, ak sa takáto náhrada, zníženie alebo nezaplatenie uplatňuje výslovne alebo fakticky, ak sa výrobky získané z uvedených materiálov vyvezú, a neuplatňujú sa, ak tieto výrobky zostávajú na vnútroštátne použitie.

3. Vývozca výrobkov, na ktoré sa vzťahuje dôkaz o pôvode, musí byť pripravený kedykoľvek na žiadosť colných orgánov predložiť všetky náležité doklady, ktoré dokazujú, že v súvislosti s nepôvodnými materiálmi použitými pri výrobe príslušných výrobkov nebolo poskytnuté žiadne vrátenie cla a že všetky colné poplatky alebo poplatky s rovnocenným účinkom uplatniteľné na takéto materiály boli skutočne zaplatené.

4. Ustanovenia odsekov 1 až 3 sa tiež uplatňujú v súvislosti s baleniami v zmysle článku 8 ods. 2, doplnkami, náhradnými dielmi a nástrojmi v zmysle článku 9 a výrobkami v súprave v zmysle článku 10, ak sú tieto položky nepôvodné.

5. Ustanovenia odsekov 1, 2, 3 a 4 sa vzťahujú len na materiály takého druhu, na ktorý sa vzťahuje táto dohoda. Okrem toho tieto ustanovenia nevyklučujú použitie systému vývozných náhrad pre poľnohospodárske produkty, ak sa uplatňujú pri vývoze v súlade s ustanoveniami tejto dohody.

HLAVA V

DÔKAZ O PÔVODE

ČLÁNOK 16

Všeobecné požiadavky

1. Výrobky s pôvodom v Spoločenstve pri dovoze do Čiernej Hory a výrobky s pôvodom v Čiernej Hore pri dovoze do Spoločenstva využívajú výhody tejto dohody po predložení buď:
  - a) sprievodného osvedčenia EUR.1, ktorého vzor je uvedený v prílohe III; alebo
  - b) v prípadoch uvedených v článku 22 ods. 1 vyhlásenia, ďalej len „fakturačné vyhlásenie“, ktoré vývozca uvádza na faktúre, dodacom liste, či akomkoľvek inom obchodnom doklade, ktorý príslušné výrobky opisuje dostatočne podrobne na to, aby sa dali identifikovať; texty fakturačných vyhlásení sa nachádzajú v prílohe IV.
2. Bez ohľadu na odsek 1 pôvodné výrobky v zmysle tohto protokolu v prípadoch uvedených v článku 27 využívajú výhody tejto dohody bez toho, aby bolo potrebné predložiť niektorý z uvedených dokladov.

ČLÁNOK 17

Postup vydávania sprievodného osvedčenia EUR.1

1. Sprievodné osvedčenie EUR. 1 vydávajú colné orgány vyvážajúcej krajiny na základe písomnej žiadosti podanej vývozcom alebo na zodpovednosť vývozcu jeho oprávneným zástupcom.
2. Na tento účel vývozca alebo jeho oprávnený zástupca vyplní sprievodné osvedčenie EUR.1 a formulár žiadosti, ktorých vzory sa nachádzajú v prílohe III. Tieto formuláre sa vyplňajú v jednom z jazykov, v ktorých je vyhotovená táto dohoda a v súlade s ustanoveniami vnútroštátneho práva vyvážajúcej krajiny. Ak sú písané rukou, vyplňajú sa atramentom a tlačným písmom. Opis výrobkov sa musí uviesť v kolónkach určených na tento účel a žiadny z riadkov nesmie zostať prázdny. Ak nie je kolónka úplne vyplnená, musí sa pod posledný riadok opisu narysovať horizontálna čiara a prázdne miesto preškrtnúť.
3. Vývozca žiadajúci vydanie sprievodného osvedčenia EUR.1 musí byť pripravený kedykoľvek predložiť na žiadosť colných orgánov vyvážajúcej krajiny, v ktorej bolo vydané sprievodné osvedčenie EUR.1, všetky náležité doklady, ktoré dokazujú štatút pôvodu príslušných výrobkov, ako aj splnenie ostatných požiadaviek tohto protokolu.

4. Sprievodné osvedčenie EUR.1 vydajú príslušné colné orgány členského štátu Spoločenstva alebo Čiernej Hory, ak príslušné produkty možno považovať za produkty pochádzajúce zo Spoločenstva, z Čiernej Hory alebo z jednej z ostatných krajín alebo území uvedených v článkoch 3 a 4 a ak spĺňajú ostatné požiadavky tohto protokolu.

5. Colné orgány, ktoré vydávajú sprievodné osvedčenia EUR.1, prijímajú všetky opatrenia potrebné na overenie štatútu pôvodu výrobkov a splnenia všetkých ostatných požiadaviek tohto protokolu. Na tento účel majú právo žiadať akékoľvek dôkazy a vykonať akúkoľvek inšpekciu účtov vývozcu alebo akúkoľvek inú kontrolu, ktorú považujú za primeranú. Taktiež zabezpečujú, aby boli formuláre uvedené v odseku 2 riadne vyplnené. Kontrolujú najmä, či miesto vyhradené na opis výrobkov bolo vyplnené tak, aby sa vylúčila možnosť podvodného doplnenia.

6. Dátum vydania sprievodného osvedčenia EUR.1 je uvedený v kolónke 11 osvedčenia.

7. Sprievodné osvedčenie EUR.1 vydávajú colné orgány a sú k dispozícii vývozcom ihneď po uskutočnení alebo zabezpečení vývozu.

ČLÁNOK 18

Sprievodné osvedčenia EUR.1 vydané dodatočne

1. Bez ohľadu na článok 17 ods. 7 je možné výnimočne vydať sprievodné osvedčenie EUR.1 po vývoze výrobkov, na ktoré sa vzťahuje, ak:
  - a) nebolo vydané v čase vývozu z dôvodu chýb alebo neúmyselného opomenutia, alebo za osobitných okolností;alebo
  - b) sa preukáže colným orgánom, že sprievodné osvedčenie EUR.1 bolo vydané, ale nebolo z technických dôvodov prijaté pri dovoze.
2. Na implementáciu odseku 1 musí vývozca vo svojej žiadosti uviesť miesto a dátum vývozu výrobkov, na ktoré sa vzťahuje sprievodné osvedčenie EUR.1, ako aj dôvody svojej žiadosti.
3. Colné orgány môžu vydať sprievodné osvedčenie EUR.1 dodatočne, iba ak si overia, že informácie predložené v žiadosti vývozcu súhlasia s informáciami v príslušnom spise.

4. Sprievodné osvedčenia EUR.1 vydané dodatočne musia obsahovať nasledujúcu frázu v angličtine:

„ISSUED RETROSPECTIVELY“

5. Veta uvedená v odseku 4 sa vkladá do kolónky „Poznámky“ sprievodného osvedčenia EUR.1.

ČLÁNOK 19

Vydávanie duplikátu sprievodného osvedčenia EUR.1

1. V prípade krádeže, straty alebo zničenia sprievodného osvedčenia EUR.1 môže vývozca požiadať colné orgány, ktoré ho vydali, o duplikát vyhotovený na základe vývozných dokladov, ktoré sa nachádzajú v ich vlastníctve.

2. Duplikát vystavený týmto spôsobom musí obsahovať nasledujúce slovo v angličtine:

„DUPLICATE“

3. Slovo uvedené v odseku 2 sa vkladá do kolónky „Poznámky“ duplikátu sprievodného osvedčenia EUR.1.

4. Duplikát, v ktorom musí byť uvedený dátum vydania originálu sprievodného osvedčenia EUR.1 platí s účinnosťou od tohto dátumu.

ČLÁNOK 20

Vydávanie sprievodného osvedčenia EUR.1 na základe dôkazu o pôvode už vydaného alebo vyhotoveného

Keď sa pôvodné výrobky dostanú pod dohľad colných orgánov Spoločenstva alebo Čiernej Hory, je možné nahradiť originálny dôkaz o pôvode jedným alebo viacerými sprievodnými osvedčeniami EUR.1 na účel zaslania všetkých alebo určitých z týchto výrobkov aj na iné miesto v Spoločenstve alebo v Čiernej Hore. Náhradu sprievodného(-ých) osvedčenia(-í) EUR.1 vydáva colný orgán, pod ktorého dohľad sa výrobky dostanú.

ČLÁNOK 21

Účtovné delenie

1. Ak v spojitosti s vedením oddelených zásob pôvodných a nepôvodných materiálov, ktoré sú rovnaké a zameniteľné, vznikajú značné náklady alebo veľké ťažkosti, colné orgány môžu na písomnú žiadosť zainteresovaných subjektov povoliť, aby sa pri riadení týchto zásob používala metóda takzvaného „účtovného oddelenia“.
2. Táto metóda musí zabezpečiť, aby za konkrétne referenčné obdobie počet získaných produktov, ktoré by sa mohli považovať za „pôvodné“, bol rovnaký ako počet, ktorý by sa získal, keby sa vykonalo fyzické oddelenie zásob.
3. Colné orgány môžu takéto povolenie poskytnúť za podmienok, ktoré považujú za primerané.
4. Táto metóda sa eviduje a uplatňuje na základe všeobecných účtovných princípov platných v krajine, v ktorej sa produkt vyrobil.
5. Subjekt, ktorému sa toto uľahčenie poskytlo, môže vydať dôkazy o pôvode, alebo môže o ne požiadať, na množstvo produktov, ktoré možno považovať za pôvodné. Na požiadanie colných orgánov držiteľ poskytne prehľad o spravovaní uvedeného množstva výrobkov.

6. Colné orgány sú povinné sledovať, ako sa toto povolenie využíva, a môžu ho kedykoľvek zrušiť, ak subjekt, ktorému sa toto povolenie poskytlo, ho nesprávne využíva bez ohľadu na spôsob, alebo neplní niektorú z ostatných podmienok ustanovených v tomto protokole.

ČLÁNOK 22

Podmienky vyhotovenia fakturačného vyhlásenia

1. Fakturačné vyhlásenie uvedené v článku 16 ods.1 písm. b) môže byť vyhotovené:

a) schváleným vývozcom v zmysle článku 23,

alebo

b) vývozcom akejkolvek zásielky pozostávajúcej z jedného alebo viacerých balení, ktoré obsahujú pôvodné výrobky, ktorých celková hodnota nepresahuje 6 000 EUR.

2. Fakturačné vyhlásenie možno vystaviť, ak príslušné produkty možno považovať za produkty pochádzajúce zo Spoločenstva, z Čiernej Hory alebo z jednej z ostatných krajín alebo území uvedených v článkoch 3 a 4 a ak spĺňajú ostatné požiadavky tohto protokolu.

3. Vývozca, ktorý vyhotoví fakturačné vyhlásenie, musí byť pripravený kedykoľvek predložiť na žiadosť colných orgánov vyvážajúcej krajiny všetky náležité doklady, ktoré dokazujú štatút pôvodu príslušných výrobkov, ako aj splnenie ostatných požiadaviek tohto protokolu.
4. Vývozca vyhotovuje fakturačné vyhlásenie strojopisom, pečiatkou alebo tlačou na faktúre, dodacom liste alebo inom obchodnom doklade, vyhlásení, ktorých texty sa nachádzajú v prílohe IV, využitím jednej z jazykových verzií stanovených v tejto prílohe v súlade s ustanoveniami vnútroštátneho práva vyvážajúcej krajiny. Ak je vyhlásenie napísané rukou, musí byť napísané atramentom a tlačeným písmom.
5. Fakturačné vyhlásenia vlastnoručne podpisuje vývozca. Od schváleného vývozcu sa však v zmysle článku 23 nežiada podpis takýchto vyhlásení, ak poskytne colným orgánom vyvážajúcej krajiny písomný záväzok, že prijíma plnú zodpovednosť za akékoľvek fakturačné vyhlásenie, ktoré ho identifikuje, akoby ho vlastnoručne podpísal.
6. Fakturačné vyhlásenie môže vyhotoviť vývozca pri vývoze alebo po vývoze výrobkov, na ktoré sa vzťahuje, za podmienky, že ho predloží v dovážajúcej krajine najneskôr do dvoch rokov po dovoze výrobkov, na ktoré sa vzťahuje.

ČLÁNOK 23

Schválený vývozca

1. Colné orgány vyvážajúcej krajiny môžu povoliť každému vývozcovi, ďalej len „schválený vývozca“, ktorý často prepravuje výrobky podľa tejto dohody, vyhotoviť fakturačné vyhlásenia bez ohľadu na hodnotu príslušných výrobkov. Vývozca, ktorý sa usiluje získať takéto povolenie, musí colným orgánom predložiť všetky potrebné záruky na overenie štatútu pôvodu výrobkov, ako aj splniť iné požiadavky tohto protokolu.
2. Colné orgány môžu udelenie štatútu schváleného vývozcu podmieniť akýmikoľvek podmienkami, ktoré považujú za primerané.
3. Colné orgány pridelujú schválenému vývozcovi číslo colného povolenia, ktoré sa uvádza vo fakturačnom vyhlásení.
4. Colné orgány kontrolujú používanie povolenia schváleným vývozcom.
5. Colné orgány môžu povolenie kedykoľvek odňať. Urobia tak, ak už schválený vývozca neposkytuje záruky uvedené v odseku 1, nespĺňa podmienky uvedené v odseku 2 alebo inak nesprávne používa povolenie.

ČLÁNOK 24

Platnosť dôkazu o pôvode

1. Dôkaz o pôvode má platnosť štyri mesiace od dátumu vydania vo vyvážajúcej krajine a musí byť predložený v uvedenom období colným orgánom dovážajúcej krajiny.
2. Dôkazy o pôvode, ktoré sú predložené colným orgánom dovážajúcej krajiny po konečnom dátume predloženia uvedenom v odseku 1, môžu byť prijaté na účel uplatnenia preferenčného zaobchádzania, ak sú príčinou nepredloženia týchto dokladov do stanoveného konečného dátumu výnimočné okolnosti.
3. V ostatných prípadoch oneskoreného predloženia colné orgány dovážajúcej krajiny môžu prijať dôkazy o pôvode, ak boli výrobky predložené pred uvedeným konečným dátumom.

ČLÁNOK 25

Predloženie dôkazu o pôvode

Dôkazy o pôvode sa predkladajú colným orgánom dovážajúcej krajiny v súlade s postupmi, ktoré sa uplatňujú v danej krajine. Uvedené orgány môžu požiadať o preklad dôkazu o pôvode a môžu tiež žiadať, aby k dovoznému vyhláseniu dovozca priložil vyhlásenie v tom zmysle, že výrobky spĺňajú podmienky, ktoré sa vyžadujú na účely vykonávania tejto dohody.

ČLÁNOK 26

Dovoz po častiach

Ak sa rozložené alebo nezložené produkty v zmysle všeobecného pravidla 2 písm. a) harmonizovaného systému zaradené do kapitol XVI a XVII, alebo do číselných znakov 7308 a 9406 harmonizovaného systému, na žiadosť vývozcu a za podmienok stanovených colnými orgánmi krajiny dovozu dovážajú po častiach, ich pôvod sa colným orgánom preukazuje len pri dovoze prvej časti.

ČLÁNOK 27

Oslobodenie od dôkazu o pôvode

1. Výrobky zasielané ako malé zásielky súkromnými osobami iným súkromným osobám alebo výrobky, ktoré tvoria súčasť osobnej batožiny cestujúcich, sa považujú za pôvodné výrobky bez požiadavky predloženia dôkazu o pôvode, ak tieto výrobky nie sú dovážané na obchodné účely, boli vyhlásené za výrobky spĺňajúce požiadavky tohto protokolu a neexistujú pochybnosti o pravdivosti tohto vyhlásenia. V prípade výrobkov zasielaných poštou môže byť toto vyhlásenie uvedené na colnom vyhlásení CN22/CN23 alebo na liste papiera, ktorý je pripojený k tomuto dokladu.
2. Príležitostný dovoz, ktorý pozostáva len z výrobkov na osobnú potrebu príjemcov alebo cestujúcich a ich rodinných príslušníkov, sa nepovažuje za obchodný dovoz, ak z povahy a množstva výrobkov jasne vyplýva, že nesleduje žiaden obchodný cieľ.
3. Celková hodnota týchto výrobkov nesmie v prípade malých balíkov presiahnuť 500 EUR alebo 1 200 EUR v prípade výrobkov, ktoré sú súčasťou osobnej batožiny cestujúceho.

ČLÁNOK 28

Sprievodné doklady

Za doklady stanovené v článku 17 ods. 3 a článku 22 ods. 3, ktoré dokazujú, že produkty uvedené v sprievodnom osvedčení EUR.1 alebo vo fakturačnom vyhlásení možno považovať za produkty pochádzajúce zo Spoločenstva, z Čiernej Hory alebo z jednej z ostatných krajín alebo území uvedených v článkoch 3 a 4 a že spĺňajú ostatné požiadavky tohto protokolu, možno považovať okrem iného:

- a) priamy dôkaz činností vykonávaných vývozcom alebo dodávateľom s cieľom získať príslušný tovar, napríklad vo forme jeho účtov alebo účtovných záznamov;
- b) doklady preukazujúce štatút pôvodu použitých materiálov, vydaných alebo vyhotovených v Spoločenstve alebo v Čiernej Hore, ak sú tieto doklady použité v súlade s vnútroštátnym právom;
- c) doklady preukazujúce opracovanie alebo spracovanie materiálov v Spoločenstve alebo v Čiernej Hore, vydané alebo vyhotovené v Spoločenstve alebo v Čiernej Hore, ak sú tieto doklady použité v súlade s vnútroštátnym právom;

- d) sprievodné osvedčenia EUR.1 alebo fakturačné vyhlásenia, ktoré preukazujú pôvod použitých materiálov, vydané alebo vystavené v Spoločenstve alebo v Čiernej Hore v súlade s týmto protokolom, alebo v jednej z ostatných krajín alebo území uvedených v článkoch 3 a 4 v súlade s pravidlami pôvodu, ktoré sú zhodné s pravidlami v tomto protokole;
- e) vhodný dôkaz týkajúci sa opracovania alebo spracovania, ktoré bolo vykonané mimo Spoločenstva alebo Čiernej Hory na základe článku 12, dokazujúci, že požiadavky ustanovené v tom článku boli splnené.

ČLÁNOK 29

Uchovanie dôkazu o pôvode a sprievodných dokladov

1. Vývozca, ktorý žiada o vydanie sprievodného osvedčenia EUR.1, uchováva aspoň tri roky doklady uvedené v článku 17 ods. 3.
2. Vývozca, ktorý vyhotoví fakturačné vyhlásenie, uchováva aspoň tri roky kópiu tohto fakturačného vyhlásenia, ako aj doklady uvedené v článku 22 ods. 3.
3. Colné orgány vyvážajúcej krajiny, ktorá vydáva sprievodné osvedčenie EUR.1, uchovávajú aspoň tri roky žiadosť uvedenú v článku 17 ods. 2.

4. Colné orgány dovážajúcej krajiny uchovávajú aspoň tri roky im predložené sprievodné osvedčenia EUR.1 a fakturačné vyhlásenia.

ČLÁNOK 30

Nezrovnalosti a formálne chyby

1. Ak sa objavia malé nezrovnalosti medzi vyhláseniami v dôkaze o pôvode a vyhláseniami v dokladoch predložených colnému úradu s cieľom vybaviť formality pre dovoz výrobkov, nevyplýva z toho *ipso facto*, že dôkaz o pôvode je neplatný, ak sa riadne preukáže, že sa tento doklad vzťahuje na predložené výrobky.
2. Očividné formálne chyby, ako napr. preklepy v dôkaze o pôvode, by nemali spôsobiť odmietnutie dokladu, ak tieto chyby nevzbudzujú pochybnosti o správnosti vyhlásení uvedených v tomto doklade.

ČLÁNOK 31

Sumy vyjadrené v eurách

1. Na účel ustanovení článku 22 ods. 1 písm. b) a článku 27 ods. 3 v případoch, ak sa produkty fakturujú v inej mene ako euro, každá príslušná krajina ročne stanovuje sumy v národných menách členských štátov Spoločenstva, Čiernej Hory a ostatných krajín alebo území uvedených v článkoch 3 a 4 zodpovedajúce sumám vyjadreným v eurách.
2. Na zásielku sa uplatňujú ustanovenia článku 22 ods. 1 písm. b) alebo článku 27 ods. 3 s odkazom na menu, v ktorej je vyhotovená faktúra, podľa sumy stanovenej príslušnou krajinou.
3. Sumy, ktoré sa majú použiť v akejkoľvek národnej mene, zodpovedajú sumám vyjadreným v eurách v tejto mene k prvému pracovnému dňu v októbri. Sumy sa oznamujú Európskej komisii do 15. októbra a uplatňujú sa od 1. januára nasledujúceho roka. Európska komisia oznamuje príslušné sumy všetkým príslušným krajinám.

4. Krajina môže zaokrúhliť nahor alebo nadol sumu, ktorá je výsledkom prevodu sumy vyjadrenej v eurách do jej národnej meny. Zaokrúhlená suma sa nesmie líšiť od sumy, ktorá je výsledkom prevodu, o viac ako 5 %. Krajina si môže zachovať nevymenenú sumu v národnej mene rovnocennú sume vyjadrenej v eurách, ak je v čase ročnej úpravy stanovenej v odseku 3 prevod tejto sumy pred zaokrúhlením výsledkom zvýšenia menšieho ako 15 % rovnocennej sumy v národnej mene. Rovnocenná suma v národnej mene môže zostať nezmenená, ak by výsledkom prevodu bol pokles tejto rovnocennej hodnoty.

5. Sumy vyjadrené v eurách posudzuje Výbor pre stabilizáciu a pridruženie na žiadosť Spoločenstva alebo Čiernej Hory. Pri tomto preskúmaní Výbor pre stabilizáciu a pridruženie zvažuje potrebu zachovania účinku príslušných limitov v praxi. Na tento účel môže rozhodnúť o zmene sumy vyjadrenej v eurách.

HLAVA VI

ÚPRAVA ADMINISTRATÍVNEJ SPOLUPRÁCE

ČLÁNOK 32

Vzájomná pomoc

1. Colné orgány členských štátov Spoločenstva a Čiernej Hory si prostredníctvom Európskej komisie navzájom poskytujú vzorové odtlačky pečiatok, ktoré používajú ich colné úrady pri vydávaní sprievodných osvedčení EUR.1, a adresy colných orgánov zodpovedných za overovanie týchto osvedčení a fakturačných vyhlásení.
2. S cieľom zabezpečiť správne uplatňovanie tohto protokolu si Spoločenstvo a Čierna Hora poskytujú vzájomnú pomoc prostredníctvom príslušných colných správ pri kontrole pravosti sprievodných osvedčení EUR.1, fakturačných vyhlásení a správnosti informácií uvedených v týchto dokladoch.

ČLÁNOK 33

Overovanie dôkazov o pôvode

1. Následné overenia dôkazov o pôvode sa vykonávajú náhodne alebo kedykoľvek, keď majú colné orgány dovážajúcej krajiny opodstatnené pochybnosti o pravosti týchto dokladov, štatúte pôvodu príslušných výrobkov alebo splnení požiadaviek tohto protokolu.
2. Na účely implementácie ustanovení odseku 1 colné orgány dovážajúcej krajiny vracajú sprievodné osvedčenie EUR.1 a faktúru, ak boli predložené, fakturačné vyhlásenie alebo kópie týchto dokladov colným orgánom vyvážajúcej krajiny, pričom prípadne uvedú dôvody žiadosti. Spolu so žiadosťou o overenie zasielajú všetky získané doklady a informácie, ktoré nasvedčujú, že informácie uvedené v dôkaze o pôvode sú nesprávne.
3. Overenie vykonávajú colné orgány vyvážajúcej krajiny. Na tento účel majú právo žiadať akékoľvek dôkazy a vykonať akúkoľvek inšpekciu účtov vývozcu alebo akúkoľvek inú kontrolu, ktorú považujú za primeranú.

4. Ak sa colné orgány dovážajúcej krajiny rozhodnú dočasne pozastaviť udelenie preferenčného zaobchádzania pre príslušné výrobky počas čakania na výsledky overenia, ponúkne sa dovozcovi prepustenie výrobkov s výhradou preventívnych opatrení, ktoré sa považujú za potrebné.

5. Colným orgánom, ktoré požiadajú o overenie, sa výsledky tohto overovania oznamujú čo najskôr. Z výsledkov musí byť zjavné, či sú doklady pravé, či príslušné produkty možno považovať za produkty pochádzajúce zo Spoločenstva, z Čiernej Hory alebo z jednej z ostatných krajín alebo území uvedených v článkoch 3 a 4 a či sú splnené ostatné požiadavky tohto protokolu.

6. Ak v prípadoch opodstatnených pochybností nie je doručená žiadna odpoveď do desiatich mesiacov odo dňa žiadosti o overenie alebo ak odpoveď neobsahuje dostatočné informácie na určenie pravosti príslušného dokladu alebo skutočného pôvodu výrobkov, colné orgány, ktoré žiadosť podali, zamietajú s výnimkou výnimočných okolností nárok na preferencie.

ČLÁNOK 34

Urovnávanie sporov

Ak v súvislosti s postupmi overovania podľa článku 33 vzniknú spory, ktoré nie je možné urovnať medzi colnými orgánmi, ktoré žiadajú o overenie a colnými orgánmi, ktoré sú zodpovedné za výkon tohto overenia, alebo ak vznikne otázka výkladu tohto protokolu, predkladajú sa Výboru pre stabilizáciu a pridruženie.

Vo všetkých prípadoch sa urovnávanie sporu medzi dovozcom a colnými orgánmi dovážajúcej krajiny riadi právnymi predpismi uvedenej krajiny.

ČLÁNOK 35

Sankcie

Každej osobe, ktorá vyhotoví alebo spôsobí vyhotovenie dokladu, ktorý obsahuje nesprávne informácie s cieľom získať preferenčné zaobchádzanie pre výrobok, sa ukladajú sankcie.

ČLÁNOK 36

Slobodné colné pásma

1. Spoločenstvo a Čierna Hora prijímajú všetky potrebné kroky na zabezpečenie toho, že výrobky, s ktorými sa obchoduje na základe dôkazu o pôvode a ktoré počas prepravy využívajú slobodné colné pásma na ich území, sa nenahradia iným tovarom a nepodrobia sa inej manipulácii, ako sú bežné operácie potrebné na ich uchovanie v dobrom stave.
2. Odchylné od ustanovení odseku 1, ak sa dovážajú výrobky s pôvodom v Spoločenstve alebo v Čiernej Hore do slobodného colného pásma na základe dôkazu o pôvode a podrobia sa manipulácii alebo spracovaniu, príslušné orgány vydávajú na žiadosť vývozcu nové sprievodné osvedčenie EUR.1, ak táto manipulácia alebo spracovanie je v súlade s ustanoveniami tohto protokolu.

HLAVA VII

CEUTA A MELILLA

ČLÁNOK 37

Uplatňovanie tohto protokolu

1. Pojem „Spoločenstvo“ použitý v článku 2 sa nevzťahuje na Ceutu alebo Melillu.
2. Na výrobky s pôvodom v Čiernej Hore sa pri dovoze na Ceutu a Melillu uplatňuje vo všetkých ohľadoch rovnaký colný režim, aký sa uplatňuje na výrobky s pôvodom na colnom území Spoločenstva podľa protokolu 2 Aktu o pristúpení Španielskeho kráľovstva a Portugalskej republiky k Európskym spoločenstvám. Čierna Hora bude uplatňovať pre dovozy produktov, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda a ktoré pochádzajú z Ceuty a Melilly, ten istý colný režim, aký uplatňuje na produkty dovážané zo Spoločenstva a pochádzajúce zo Spoločenstva.
3. Za účelom uplatňovania odseku 2 ohľadom výrobkov s pôvodom v Ceute a Melille sa tento protokol uplatňuje *mutatis mutandis* podľa osobitných podmienok stanovených v článku 38.

ČLÁNOK 38

Osobitné podmienky

1. Ak výrobky boli prepravované priamo v súlade s ustanoveniami článku 13, tieto výrobky sa považujú za:

(1) výrobky s pôvodom na Ceute a Melille:

a) výrobky úplne získané na Ceute a Melille;

b) výrobky získané v Ceute a Melille, pri výrobe ktorých sa používajú iné výrobky ako tie, ktoré sú uvedené v písmene a), ak:

i) uvedené výrobky boli podrobené dostatočnému opracovaniu alebo spracovaniu v zmysle článku 6;

alebo ak

ii) tieto výrobky s pôvodom v Čiernej Hore alebo v Spoločenstve boli podrobené opracovaniu alebo spracovaniu nad rámec operácií uvedených v článku 7.

(2) výrobky s pôvodom v Čiernej Hore:

a) výrobky úplne získané v Čiernej Hore;

b) výrobky získané v Čiernej Hore, pri ktorých výrobe sa použili iné výrobky ako tie, ktoré sú uvedené v písmene a), ak:

i) uvedené výrobky boli podrobené dostatočnému opracovaniu alebo spracovaniu v zmysle článku 6;

alebo ak

ii) tieto výrobky s pôvodom na Ceute a Melille alebo v Spoločenstve boli podrobené opracovaniu alebo spracovaniu nad rámec operácií uvedených v článku 7.

2. Ceuta a Melilla sa považujú za jednotné územie.

3. Vývozca alebo jeho oprávnený zástupca uvádza „Čierna Hora“ a „Ceuta a Melilla“ v kolónke 2 sprievodného osvedčenia EUR.1 alebo na fakturačných vyhláseniach. Okrem toho v prípade výrobkov s pôvodom na Ceute a Melille sa ten istý údaj uvádza v kolónke 4 sprievodného osvedčenia EUR.1 alebo na fakturačných vyhláseniach.
4. Španielske colné orgány sú zodpovedné za uplatňovanie tohto protokolu na Ceute a Melille.

HLAVA VIII

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 39

Zmeny a doplnenia tohto protokolu

Rada pre stabilizáciu a pridruženie môže rozhodnúť o zmenách a doplneniach ustanovení tohto protokolu.